

Netherlands

Procedurekosten - Nederland

Op deze pagina vindt u informatie over gerechtelijke kosten in Nederland.

Regelgeving inzake vergoedingen voor beoefenaars van juridische beroepen

Met uitzondering van de vergoedingen voor de verleners van gesubsidieerde rechtsbijstand zijn de vergoedingen in Nederland niet gereguleerd.

Vaste kosten

Vaste kosten voor procederende partijen in civiele procedures

In de **Wet griffierechten in burgerlijke zaken** (WGBZ) is bepaald dat partijen in burgerlijke zaken verplicht zijn griffierechten te betalen.

Vaste kosten voor procederende partijen in strafrechtelijke procedures

In de Nederlandse strafwetgeving is niet voorzien in vaste kosten voor procederende partijen in strafrechtelijke procedures.

Vaste kosten voor procederende partijen in grondwettelijke procedures

Het Nederlandse rechtssysteem voorziet niet in wettelijke bepalingen op basis waarvan grondwettelijke procedures voor de rechter kunnen dienen.

Moment in de civiele procedure waarop vaste kosten voor procederende partijen betaald moeten worden

In civiele procedures dient een vast bedrag te worden voldaan door elke eiser zodra bekend is dat een zaak voor de rechter gaat komen en door elke verweerder die voor de rechter is verschenen. Elk gerecht brengt een vast tarief in rekening voor het indienen van een verklaring, een verweer of van andere verzoekschriften dan die is bedoeld in artikel 3 WGBZ. Het niet of te laat betalen van dit bedrag heeft geen gevolgen voor de hoofdprocedure.

Moment in de strafrechtelijke procedure waarop vaste kosten voor procederende partijen betaald moeten worden

Identiek aan de regeling voor de civiele procedure.

Informatie die wettelijke vertegenwoordigers vooraf moeten verstrekken

Rechten en verplichtingen van de partijen

De wetgeving zegt hier niets over. De rechten en verplichtingen kunnen echter wel worden afgeleid uit **de gedragsregels 1992 voor advocaten** (zie voor meer informatie de website van de [Nederlandse Orde van Advocaten](#)) en **de gedragscode voor Europese advocaten**. Zie bijvoorbeeld regel 26 van de **gedragsregels voor advocaten**, waarin het volgende is bepaald: wanneer een advocaat een opdracht aanvaardt, dient hij de financiële consequenties daarvan met de cliënt te bespreken en inzicht te geven in de wijze waarop en de frequentie waarmee hij zal declareren. Artikel 3, onder 7, punt 1 van de gedragscode voor

Europese advocaten bepaalt als volgt: de advocaat dient te allen tijde te trachten om in het geschil van de cliënt een oplossing te vinden die is aangepast aan het belang van de zaak en hij zal de cliënt op het juiste moment nadrukkelijk adviseren over de wenselijkheid om tot een schikking te komen of een beroep te doen op alternatieve oplossingen om het conflict te beëindigen.

Procedurekosten van de in het gelijk gestelde partij

In civiele zaken kunnen de volgende kosten voor rekening van de in het gelijk gestelde partij komen:

- rechtsbijstand (bv. advocatenhonorarium),
- betaling van of vergoeding voor getuigen of deskundigen,
- reis- en verblijfskosten, en
- andere juridische en niet-juridische kosten.

Procedurekosten van de in het ongelijk gestelde partij

Naast bovengenoemde kosten voor de in het gelijk gestelde partij kan de in het ongelijk gestelde partij ook door de rechter worden verwezen in de kosten die deze winnende partij heeft gemaakt.

Kosten – rechtsgrondslag

Waar kan ik informatie vinden over procedurekosten in Nederland?

De WGBZ en andere Nederlandse wetgeving kunnen onder meer worden geraadpleegd op de website van de [Nederlandse overheid](#).

In welke talen kan ik informatie verkrijgen over procedurekosten in Nederland?

Deze informatie is alleen beschikbaar in het Nederlands.

Waar kan ik informatie vinden over bemiddeling/mediation?

Er is informatie beschikbaar op de website van de [Mediatorsfederatie Nederland](#) en de pagina van mediation op doorverwijzing van de rechter op de website van de Nederlandse rechtspraak en de Hoge Raad der Nederlanden.

Waar kan ik aanvullende informatie vinden over procedurekosten?

Websites met informatie over procedurekosten

Een speciale pagina (Pagina: Kosten van een procedure) op de website van de Nederlandse rechtspraak en de Hoge Raad der Nederlanden geeft toegang tot [verdere informatie over kosten van procedures](#).

Waar kan ik informatie vinden over de gemiddelde duur van de verschillende procedures?

Het jaarverslag van de Raad voor de rechtspraak omvat cijfers over de tijd die nodig is voor de afronding van procedures. Het verslag is online beschikbaar op de [website](#) van de Rechtspraak.

Belasting over de toegevoegde waarde

Hoe wordt deze informatie verstrekt?

Voor zover van toepassing gelden de cijfers in de kosteninformatie exclusief BTW.

Welke tarieven zijn van toepassing?

Het algemene BTW-tarief voor goederen en diensten is 21%.

Rechtsbijstand

Toepasselijke inkomensgrens op civielrechtelijk gebied

Zie artikel 12, lid 1 juncto artikel 34 van de [Wet op de rechtsbijstand](#) (WRB).

Toepasselijke inkomensgrens voor aangeklaagden op strafrechtelijk gebied

Rechtsbijstand is kosteloos wanneer door de rechter een wettelijke vertegenwoordiger is toegevoegd (zie artikel 43 WRB). In andere gevallen kan de [Raad voor rechtsbijstand](#) een advocaat toevoegen aan personen die zich krachtens het Wetboek van Strafrecht of het Wetboek van Strafvordering door een raadsman kunnen doen bijstaan (zie artikel 44, lid 1 WRB). Ingevolge

artikel 35 WRB is de rechtzoekende een eigen, inkomensafhankelijke bijdrage verschuldigd in gevallen waarin rechtsbijstand wordt verleend op basis van toevoeging.

Toepasselijke inkomensgrens voor slachtoffers op strafrechtelijk gebied

In artikel 44, lid 4 WRB is bepaald dat rechtsbijstand aan een slachtoffer van een misdrijf tegen de zeden of een geweldsmisdrijf kosteloos is, ongeacht de draagkracht van het slachtoffer, indien in de desbetreffende zaak vervolging is ingesteld en het slachtoffer overeenkomstig artikel 3 van de [Wet schadefonds geweldsmisdrijven](#) in aanmerking komt voor een uitkering.

Overige voorwaarden voor rechtsbijstand aan aangeklaagden

Rechtsbijstand wordt niet verleend:

- indien de daartoe strekkende aanvraag betrekking heeft op een strafzaak, en
- indien het op grond van de overtreden norm aannemelijk is dat een in verhouding tot het inkomen van aangeklaagde lage boete zal worden opgelegd. Zie artikel 12, lid 2, onder c WRB.

In artikel 5, lid 1 van het [Besluit rechtsbijstand- en toevoegingscriteria](#) is bepaald dat (tenzij het om een consult gaat) geen rechtsbijstand wordt verleend met betrekking tot strafprocedures indien de zaak wordt behandeld door een kantonrechter. Het tweede lid van dat artikel bepaalt dat, in afwijking van het eerste lid, een raadsman kan worden toegevoegd indien dit gerechtvaardigd is wegens zwaarwegende belangen van de verzoeker of indien de zaak feitelijk of juridisch ingewikkeld is.

Kosteloze rechtszaken

Aangeklaagden en verweerders hoeven geen vaste kosten te betalen in zaken die voor een kantonrechter of een huur- en pachtkamer dienen.

Wanneer wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten van de in het gelijk gestelde partij?

De beslissing over wie de procedurekosten moet dragen wordt door de rechter genomen, waarbij een **forfaitair tarief** wordt gehanteerd (d.w.z. de werkelijk gemaakte kosten worden niet als uitgangspunt genomen).

Vergoeding van deskundigen

De vergoeding van deskundigen varieert. [In](#) het Besluit van 28 augustus 2012 tot wijziging van het Besluit tarieven in strafzaken 2003 in verband met de hoogte van de vergoedingen kunt u de juiste bedragen vinden. Dit besluit is een aanpassing van het Besluit tarieven in strafzaken 2003.

Vergoeding van vertalers en tolken

De vergoedingen voor vertaling en vertolking worden vastgesteld door het **ministerie van Veiligheid en Justitie**:

- Tolken ontvangen 43,89 EUR per uur. Gerechtstolken krijgen daarbovenop een eenmalige vergoeding van 20,23 EUR ter compensatie van de reis- en wachttijd (vast bedrag). De reiskostenvergoeding bedraagt 1,54 EUR per kilometer.
- Voor vertalingen vanuit of naar het Frans, Duits en Engels geldt een tarief van 0,79 EUR per regel.
- Voor andere veelbeheerste Europese talen 1,20 per regel. Voor overige Europese talen 1,51 per regel, veel beheerste niet-Europese talen 1,51 per regel en overige niet-Europese talen 1,69 per regel.

Links

[Mediatorsfederatie Nederland](#)

[Rechtspraak.nl](#)

Bestanden

[Nederlands verslag van de studie naar de transparantie van kosten](#)

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 15/04/2016